

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 46

27 квітня 2019 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

27 квітня 2019 року

Вип. 46

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2019

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**
27 апреля 2019 года
Вып. 46

Сборник научных трудов

Переяслав-Хмельницкий – 2019

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 46. – 666 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2019. – Вып. 46. – 666 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Базалук О.А. – доктор философских наук, профессор

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Доброскок И.И. – доктор педагогических наук, профессор

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Евтушенко Н.М. – кандидат экономических наук, доцент

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций.

©Авторы статей

©Совет молодых ученых университета

©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий

государственный педагогический

университет имени Григория Сковороды

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГОТОВНОСТІ ДО ПЕДАГОГІЧНО-КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті розкрито стан проблеми дослідження у педагогічній науці. Визначено категорію «педагогічна умова». Репрезентовано педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів до педагогічно-краєзнавчої діяльності. Подано змістову характеристику педагогічно-краєзнавчої підготовки.

Ключові слова: педагогічно-краєзнавча готовність, педагогічно-краєзнавча підготовка, педагогічні умови.

The article defines the pedagogical-linguistic competence, provides the main pedagogical conditions that ensure the effectiveness of the mentioned competence, describes its content aspect.

Keywords: pedagogical-regional studies, pedagogical-local lore competence.

Проблема підготовки майбутніх педагогів є особливо актуальною в умовах реформування вищої педагогічної освіти, переходу до багаторівневої підготовки педагогічних кадрів, забезпечення конкурентоспроможності спеціалістів на європейському ринку інтелектуальної праці. Це тривалий, складний і багатофакторний процес, який на сучасному етапі вимагає цілісного розгляду цього феномену, розробки його теоретичного підґрунтя.

Загально визнано, що професійна підготовка спеціаліста починається з готовності до педагогічної діяльності. Складність і багатогранність цієї проблеми зумовлює різноманітність підходу до її аналізу. У науковій літературі існує велика кількість фундаментальних праць, у яких описано педагогічна діяльність.

Спробуємо розглянути педагогічно-краєзнавчу підготовку фахівця крізь призму відомих у науці підходів.

Треба зазначити, що аналіз наукових публікацій дає змогу виділити такі напрями вивчення цього питання: дослідження педагогічних умов, шляхів, засобів формування творчої позиції педагога (Л.Беляєва, О. Виговська, Н.Кічук, В.Моляко, О.Цокур); використання активних методів навчання у підготовці майбутніх фахівців (О. Балаєв, Л. Кондрашова, А. Смолкін, П. Щербань); формування у майбутніх учителів професійно-значущих умінь (Н. Амеліна, В. Докучаєва, Л. Заремба); підготовка майбутніх фахівців до краєзнавчої роботи (Т. Міщенко, Є. Павленко, В. Романенко).

Однак поза увагою науковців залишається з'ясування умов педагогічно-краєзнавчої підготовки майбутніх учителів початкових класів, що є метою нашого дослідження.

Завдання статті вбачаємо в уточненні поняття «педагогічна умова», розробці низки основних положень педагогічно-краєзнавчої підготовки фахівця та визначення її змістової характеристики.

Поняття «дидактична умова» в педагогічній літературі трактують як обставину процесу навчання, яка є результатом цілеспрямованого відбору, конструювання і застосування елементів змісту, методів, прийомів, а також організаційних форм навчання для досягнення певної дидактичної мети.

О. Федорова вважає, що педагогічною умовою називається сукупність об'єктивних можливостей, змісту навчання, методів, організаційних форм, які забезпечують успішність розв'язання поставленого завдання [4].

У ході дослідження ми визначили дидактичні умови функціонування розробленої системи педагогічно-краєзнавчої підготовки майбутніх фахівців.

Розкриємо їх суть і конкретизуємо зміст.

- Професійна педагогічно-краєзнавча спрямованість навчання студентів. Формування педагога нового типу, вдумливого, ініціативного, активного, самокритичного буде успішним, якщо майбутній фахівець уже за час навчання у вищому педагогічному закладі буде поставлений в умови, що наближені до діяльності вчителя. Залучення студентів з перших днів навчання в систему відносин, що постійно розширюються, які не тільки розкрили б специфіку педагогічної праці, але поглиблювало б педагогічно-краєзнавчими знаннями, уміннями, навичками.

- Стимулювання пізнавальної діяльності студентів. Гнучке використання засобів, методів, прийомів, що сприяють активності мислення студентів, постійному творчому пошуку, оновленню ідей призведе до більш глибокого продуктивного засвоєння проблем педагогічного краєзнавства.

- Упровадження активних педагогічних технологій у навчально-виховний процес, що забезпечується використанням у циклі педагогічних дисциплін моделювання, проблемних ситуацій, різноманітних дискусій, ділових ігор, завдань творчого та навчально-дослідницького характеру. Це дасть змогу залучити студентів до активної педагогічно-краєзнавчої діяльності. Активні форми і результативні методи навчання сприяють удосконаленню знань, умінь і навичок студентів. Треба підкреслити, що в оновленні технологій навчально-виховного процесу передбачено перехід позиції студента з об'єкта в суб'єкт навчальної діяльності. Навчальні завдання мали творчий, дослідницький характер, особистісну спрямованість та моделювали різні аспекти педагогічного краєзнавства. Організоване таким чином навчання у вищій педагогічній школі сприятиме успішній підготовці до майбутньої педагогічно-краєзнавчої діяльності.

- Морально-психологічна атмосфера в студентському колективі, що сприяє невимушеному, вільному спілкуванню між студентами, винесенню особистісної зацікавленості в педагогічно-краєзнавчу діяльність. Крім того, як доведено дослідниками (Ф. Гоноблін, М. Кузьміна), важливого значення в організації навчально-виховного процесу набуває особистісний аспект. Це дає підстави стверджувати, що підготовка майбутнього фахівця безпосередньо залежить від професійної культури викладача вищої педагогічної школи. Моральне обличчя педагога, його професійна майстерність, уміння підібрати правильний стиль спілкування, емоційно регулювати поведінку, володіння почуттям нового, широкою науковою ерудицією, розуміння проблеми сучасної школи є вирішальними в активізації навчальної діяльності майбутніх учителів.

«Професійна культура спілкування викладача – це соціально значущий показник його діяльності, уміння здійснювати свої взаємовідносини зі студентами, іншими людьми, здатність і вміння сприймати, розуміти, засвоювати зміст думки, почуттів, намагань у процесі розв'язання передбачених педагогічною технологією конкретних завдань у підготовці фахівців» [1; 157].

Визначені дидактичні умови дають змогу конкретизувати змістовий аспект дослідно-експериментальної системи, який схематично подано в табл. 1.

Змістова характеристика педагогічно-краєзнавчої підготовки майбутніх фахівців

Освітній рівень	Курс навчання	Домінуючі види і форми діяльності студентів	
		Аудиторна	Позааудиторна
Бакалавр	1	Репродуктивно-пошукова робота в процесі підготовки рефератів, тематичних виступів, анотацій. рецензій на педагогічні джерела в курсі дисциплін педагогічного циклу («Вступ до спеціальності», «Загальні основи педагогіки», «Історія педагогіки», «Теорія виховання»).	Екскурсія в краєзнавчий та педагогічний музеї. Збір студентами матеріалів з тем педагогічного краєзнавства, починаючи із першого курсу до закінчення навчання у вищому педагогічному закладі. Завдання для самостійного опрацювання.
	2	Пошукова та репродуктивно-творча робота в межах курсу дисциплін педагогічного циклу (Розділ «Дидактика»).	Зустрічі з видатними педагогами краю. Підготовка доповідей на науково-практичну конференцію студентів. Знайомство з педагогічними надбаннями краю, підготовка доповідей дослідницького характеру в гуртку з педагогічного краєзнавства.
	3	Дослідницька та репродуктивно-творча робота в межах дисциплін педагогічного циклу (зокрема, курсу «Педагогічна майстерність»). Написання курсових робіт з педагогіки на матеріалах педагогічного краєзнавства. Добір матеріалу та проведення студентами заходів з використанням педагогічно-краєзнавчих матеріалів.	Підготовка повідомлень на науково-практичну конференцію. Участь у засіданні гуртка з педагогічного краєзнавства, підготовка виступів, оформлення стендів, альбомів, газет. Участь у читацьких конференціях.
Магістр	4	Дослідницька, творчо-репродуктивна робота в процесі проходження педагогічної практики. Добір матеріалу та проведення студентами уроків із застосуванням педагогічного краєзнавства. Участь студентів у спецкурсі з педагогічного краєзнавства. Проведення студентами уроків на педагогічній практиці. Написання дипломної роботи на матеріалах педагогічного краєзнавства.	Підготовка наукових робіт на науково-практичну конференцію в університеті. Участь у виїзних заняттях з педагогічного краєзнавства. Участь у роботі музею освіти та педагогіки. Підготовка доповідей на засіданні гуртка. Бесіди-зустрічі з вчителями-майстрами. Виступ на методичному об'єднанні.
	5	Написання магістерської роботи з проблем педагогічного краєзнавства.	

Експериментальні дані нашого дослідження засвідчили ефективність розробленої стратегії педагогічно-краєзнавчої підготовки майбутніх учителів початкових класів. Так, 23,4% респондентів одержали базу для переходу на високий рівень сформованості готовності

до педагогічно-краєзнавчої діяльності. При цьому на 48,2 % збільшилася кількість тих респондентів, які досягнули рівня «вищий середнього».

Висновки. Сукупність запропонованих педагогічних умов, на наш погляд, є необхідною і достатньою, оскільки виділена з урахуванням сутності та особливостей педагогічно-краєзнавчої підготовки майбутніх фахівців.

Перспективи подальшого вивчення проблеми вбачаємо в технології формування банку педагогічно-краєзнавчої інформації, формуванні духовності майбутніх учителів засобами педагогічного краєзнавства.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Кондрашова Л.В. Методика подготовки будущего учителя к педагогическому взаимодействию с учащимися / Л.В.Кондрашова. – М.: Прометей, 1990. –150 с.
2. Міщенко Т.М. педагогічні основи підготовки майбутніх вчителів до краєзнавчої роботи в сільській школі / Т.М. Міщенко. – Дис... канд. пед. наук. – Черкаси, 2001. – 222 с.
3. Роль педагогического краеведения в профессиональной подготовке учителя. – Алма-Ата, Мектеп, 1986. –128 с.
4. Федорова О.Ф. Деякі проблеми активізації учнів у процесі теоретичного і виробничого навчання / О.Ф.Федорова. – К.: Вища школа, 1980. – 302 с.
5. Хомич Л.О. Професійно-педагогічна підготовка вчителя початкових класів / Л.О.Хомич. – К.: «Магістр –S». 1998. – 200 с.

УДК 53:371.3

*Анвар Махмудов
(Тошкент, Узбекистан)*

ЭРВИН ШРЕДИНГЕРНИНГ ИЛМИЙ ФАОЛИЯТИ ҚАНДАЙ БЎЛГАН?

Ушбу мақолада машхур физик олим, назарийчи Эрвин Шредингернинг илмий фаолияти ҳақида фикр юритилади.

Калит сўзлар: Эрвин Шредингер, квант механика, тўлқин механикаси, Планк, Хайтингер мукофоти, Людвиг Больцман, Гиббс парадокси, Экснер.

This article presents the scientific work of a famous scientist, theoretical physicist Erwin Schrodinger.

Keywords: Erwin Schrodinger, quantum mechanics, wave mechanics, Planck, the Haitinger Prize, Ludwig Boltzmann, the Gibbs paradox, Exner.

В данной статье приводится научная деятельность известного ученого, физика-теоретика Эрвина Шредингера.

Ключевые слова: Эрвин Шредингер, квантовая механика, волновая механика, Планк, премия Хайтингера, Людвиг Больцман, парадокс Гибсса, Экснер.

Илмий фаолиятининг бошида Шредингер ўз ўқитувчиси Франц Экснер шуғулланадиган электротехника, атмосферанинг электрланиши, радиоактивлик ва диэлектрикларнинг хусусиятларини ўрганиш каби назарий ва экспериментал тадқиқотлар билан шуғулланди. Шу масалалар билан биргаликда ёш олим классик механиканинг назарий масалалари, тебраниш назарияси, броун ҳаракати назарияси ва математик статистика бўйича ҳам илмий изланишлар олиб борди. 1912 йилда “Электр ва магнетизм бўйича маълумотнома” (Handbuch der Elektrizität und des Magnetismus) китобининг тузувчилари илтимосига кўра, унинг илмий дунёда тан олинишини кўрсатиб берувчи “Диэлектриклар” номли катта мақолани ёзди. Ушбу далил илмий оламда унинг ишларининг тан олинишини кўрсатувчи далил

<i>Ольга Литвин, Вікторія Чиж</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ОСНОВІ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ	205
<i>Альона Луценко</i> АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ – ДЕГРАДАЦІЯ НАЦІЇ	208
<i>Марія Лютікова</i> ОЗНАКИ ТА ОСОБИСТІСНІ ПРИЧИНИ БУЛІНГУ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	211
<i>Барно Маматова, Дилфуза Эрназарова</i> ЎҚУВЧИЛАРДА ИЖОДҚОРЛИК ҚОБИЛИЯТИНИ ШАКИЛЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК ШАРТ-ШАРОИТЛАРИ	216
<i>Валентина Матіяш</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГОТОВНОСТІ ДО ПЕДАГОГІЧНО-КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	218
<i>Анвар Махмудов</i> ЭРВИН ШРЕДИНГЕРНИНГ ИЛМИЙ ФАОЛИЯТИ ҚАНДАЙ БЎЛГАН?	221
<i>Юрій Мельник</i> ЕКСКУРСІЯ ЯК ПРОВІДНА ФОРМА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ	227
<i>Світлана Насирова</i> ГЕЙМІФІКАЦІЯ В РОБОТІ HR-ДЕПАРТАМЕНТІВ, ПРИКЛАДИ ЗАСТОСУВАННЯ В РЕКРУТИНГУ ТА ПРОГРАМАХ АДАПТАЦІЇ	230
<i>Олена Огаркова</i> РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	232
<i>Олександр Посацький, Андрій Грабинський</i> ФОРМУВАННЯ ПОЧУТТЯ ДОБРОТИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИРОДИ	236
<i>Ірина Розман</i> КАТЕГОРІАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ БІОГРАФІСТИКИ	241
<i>Ельза Салахова</i> ВНЕДРЕНИЕ КРЕДИТНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ И ЕЁ ОСОБЕННОСТИ	242
<i>Shahnoza Samatova</i> AQLI ZAIF BO'LGAN BOLALARGA JISMONIY MASHQLARNI TO'G'RI TASHKIL ETISH JARAYONI	244
<i>Вікторія Сильченко</i> КОРЕКЦІЙНА ТА ЛОГОПЕДИЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ ІЗ ЗПР	245
<i>Валерія Телицина</i> ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ ЯК ОСНОВНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ВАДАМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	250
<i>Наталія Топчій</i> РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ	253
<i>Валентина Флуерар</i> ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ МЫСЛИТЕЛЬНЫХ ОПЕРАЦИЙ В КОНТЕКСТЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧЕНИКОВ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	256
<i>Абдулла Худайбергенов</i> ЭРВИН ШРЕДИНГЕР ҲАЁТИ ҲАҚИДА НИМА БИЛАМИЗ?	261

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 46. – 666 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscientific.webnode.com.ua>

Укладачі: С.М.Кикоть, І.В.Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І.В.Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав-Хмельницький,
08401, Київська обл., Україна
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2019. – Вып. 46. – 666 с.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, правильность фактов и ссылок, достоверность материалов несут авторы публикаций. Перепечатка и воспроизведение опубликованных в сборнике материалов любым способом разрешается только при ссылке на «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации».

Материалы научно-практической интернет-конференции размещены на сайте: <http://confscientific.webnode.com.ua>

Составители: С.Н.Кикоть, И.В.Гайдаенко
Верстка и дизайн: И.В.Гайдаенко

Адрес оргкомитета и редколлегии:
ул. Сухомлинского, 30 (к. 100),
г. Переяслав-Хмельницкий,
08401, Киевская обл., Украина
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

